

From: [Árný Sigurðardóttir](#)
To: oj@skeljungur.is
Cc: [Sigurjóna Guðnadóttir](#); [Sabine Leskopf](#); [Líf Magneudóttir](#); [Kristín Soffía Jónsdóttir](#); [Sigurborg Ósk Haraldsdóttir](#); [Egill Þór Jónsson](#); [Marta Guðjónsdóttir](#); [Vigdís Hauksdóttir](#); ["sigridura@lysi.is"](#); [Friðsemd Rósa Magnúsdóttir](#); [Glóey Helgudóttir Finnsdóttir](#); [Óskar Ísfeld Sigurðsson](#)
Subject: SV: Fundur umhverfis- og heilbrigðisráðs Reykjavíkur 6. mars 2019
Date: miðvikudagur, 6. mars 2019 09:52:00
Attachments: [Svar HER_Umhverfisstofnun_050219.pdf](#)
[Svar til ANR_HER_190219.pdf](#)

Sæll Ólafur

Mér þykir miður að hvorki þú né þinn varamaður mæti á fundinn til að gera grein fyrir þeim skoðunum sem koma fram í tölvupósti þínum. Mér finnst á engan hátt tímabært að bóka um málið sem SA og aðildafélög eru upphafsmenn að, þegar það er ennþá í skoðun hjá ráðuneytunum og álit þeirra liggur ekki fyrir.

Ég ítreka það sem margoft hefur komið fram að ekki er um að ræða frammistöðumat eins og mun mögulega verða sett á laggirnar 2021 heldur samanteknar niðurstöður úr einstökum eftirlitsferðum hjá einstaka fyrirtækjum. Þetta er á engan hátt hugsað sem kerfisbundið frammistöðumat á fyrirtækjum líkt og boðað hefur verið og Matvælastofnun er að vinna að. Ekkert eftirlit er öðru vísi en úr því komi niðurstöður sem hafa alltaf verið opinber gögn. Niðurstöður eftirlits hafa gegnum tíðina verið birtar og eru birtar á ýmsan hátt bæði hjá HER sem öðrum heilbrigðiseftirlitum, Matvælastofnun og Umhverfisstofnun án athugasemda hingað til. Einnig minni ég á skyldur okkar í dag um æ ríkari upplýsingagjöf og gagnsæja stjórnsýslu.

Varðandi fyrirspurnina í pósti þínum þá var birtingin og form hennar kynnt ásamt fjölda annarra verkefna HER, á fundum nefndarinnar þegar starfs- og fjárhagsáætlanir voru kynntar og lagðar fram til samþykktar, þann 22. ágúst og 19. september sl. Þar komu engar athugasemdir fram varðandi fyrirkomulagið á birtingu niðurstaðna á netið, né bókanir eða sérstök samþykkt um þetta einstaka atriði í starfsáætlun heldur og voru starfs- og fjárhagsáætlanir samþykktar. Einnig var sagt frá birtingunni á starfsdegi umhverfis- og heilbrigðisráðs þann 14. september sl. sem haldinn var í Gerðubergi án athugasemda þar.

Nefndarmönnum til frekari upplýsingar eru meðfylgjandi svör HER til ráðuneytanna vegna kæru SA og aðildarfélaga.

Með kveðju,

Árný Sigurðardóttir, framkvæmdastjóri

Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur

Borgartún 12, 105 Reykjavík

www.reykjavik.is/heilbrigdiseftirlit

arny.sigurdardottir@reykjavik.is

S: 411 1111,

Reglur um trúnað í tölvupóstsendingum: <http://www.reykjavik.is/trunadur>

Frá: Ólafur Jónsson <oj@skeljungur.is>

Sent: þriðjudagur, 5. mars 2019 23:37

Til: [Sigurjóna Guðnadóttir](mailto:Sigurjona.Gudnadottir@reykjavik.is) <Sigurjona.Gudnadottir@reykjavik.is>; [Sabine Leskopf](mailto:Sabine.Leskopf@reykjavik.is) <Sabine.Leskopf@reykjavik.is>; [Líf Magneudóttir](mailto:Lif.Magneudottir@reykjavik.is) <Lif.Magneudottir@reykjavik.is>; [Kristín Soffía Jónsdóttir](mailto:Kristin.Soffia.Jonsdottir@reykjavik.is) <Kristin.Soffia.Jonsdottir@reykjavik.is>; [Sigurborg Ósk Haraldsdóttir](mailto:Sigurborg.Osk.Haraldsdottir@reykjavik.is) <Sigurborg.Osk.Haraldsdottir@reykjavik.is>; [Egill Þór Jónsson](mailto:Egill.Thor.Jonsson@reykjavik.is) <Egill.Thor.Jonsson@reykjavik.is>;

Marta Guðjónsdóttir <Marta.Gudjonsdottir@reykjavik.is>; Vigdís Hauksdóttir <Vigdís.Hauksdottir@reykjavik.is>

Afrit: Árný Sigurðardóttir <arny.sigurdardottir@reykjavik.is>; Örn Sigurðsson <orn.sigurdsson@reykjavik.is>; sigridura@lysi.is

Efni: RE: Fundur umhverfis- og heilbrigðisráðs Reykjavíkur 6. mars 2019

Til Heilbrigðisnefndar Reykjavíkur.

Ég verð því miður að tilkynna forföll á 16. fund Umhverfis- og heilbrigðisráðs miðvikudaginn 6. mars og jafnframt að varamaður minn Sigríður Ásta Guðjónsdóttir kemst ekki heldur til fundarins.

Vegna svars við fyrirspurn Egils Þórs Jónssonar frá 15. fundi Umhverfis- og heilbrigðisráðs, samanber 4 dagskrárlið 16. fundar, um opinbera birtingu á flokkun fyrirtækja eftir frammistöðu sem lagt verður fram á fundinum, vill undirritaður mótmæla þeirri túlkun HER að birting á einkunnagjöf sé ekki frammistöðuflokkun.

Í þessu sambandi vil ég leggja fram eftirfarandi fyrirspurn:

„Fulltrúi atvinnulífsins óskar eftir að það verði upplýst á hvaða fundi Heilbrigðisnefndar/Umhverfis og heilbrigðisráðs það var ákveðið að birta niðurstöður eftirlits á vegum Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkurborgar á heimasíðu eftirlitsins?“

Jafnframt óska ég eftir að eftirfarandi bókun verði lesin upp og birt í fundargerðinni.

"Fulltrúi atvinnulífsins gagnrýnir ótímabæra birtingu niðurstaðna eftirlits og frammistöðu fyrirtækja í Reykjavík á heimasíðu Reykjavíkurborgar. Gagnrýnin snýr að því að birtingin stangast á við lög og er ekki samræmd á landsvísu eins og unnið er að í samræmi við ákvæði í lögum sem taka gildi inna 2ja ára. Með framkvæmdinni getur Reykjavíkurborg valdið einstökum rekstraraðilum tjóni og skapað sér skaðabótaskyldu. Um það snýst málið og á meðan embættismenn sem vinna í umboði heilbrigðisnefndar fara fram með óbreyttum hætti, munu Samtök atvinnulífsins beita sér í málinu."

Ólafur Jónsson

Fulltrúi atvinnulífsins í Umhverfis- og heilbrigðisráði

-----Original Appointment-----

From: Sigurjóna Guðnadóttir <Sigurjona.Gudnadottir@reykjavik.is>

Sent: mánudagur, 4. mars 2019 15:20

To: Ólöf Örvarsdóttir; Árný Sigurðardóttir; Guðmundur Benedikt Friðriksson; Marta Grettisdóttir; Snorri Sigurðsson; Hrönn Hrafnadóttir; Gunnar Hersveinn Sigursteinsson; Þorsteinn Rúnar Hermannsson; Eygerður Margrétardóttir; Þórólfur Jónsson; Ólafur Jónsson; Friðsemd Rósa Magnúsdóttir; Óskar Ísfeld Sigurðsson; Jón Ragnar Gunnarsson; Sabine Leskopf; Líf Magneudóttir; Kristín Soffía Jónsdóttir; Sigurborg Ósk Haraldsdóttir; Egill Þór Jónsson; Marta Guðjónsdóttir; Vigdís Hauksdóttir; Örn Sigurðsson; Hreinn Ólafsson; Svava Svanborg Steinarsdóttir; Kristín Lóa Ólafsdóttir; Glóey Helgudóttir Finnsdóttir; Elín Oddný Sigurðardóttir; Dóra Magnúsdóttir; Þorkell Heiðarsson; Rannveig Ernudóttir; Jórunn Pála Jónasdóttir; Inga María Hlíðar Thorsteinson; Baldur Borgþórsson; sigridura@lysi.is

Subject: Fundur umhverfis- og heilbrigðisráðs Reykjavíkur 6. mars 2019

When: miðvikudagur, 6. mars 2019 13:00-16:00 (UTC+00:00) Monrovia, Reykjavík.

Where: Hof, 7. hæð Borgartún 12-14

Góðan dag,

Boðað er til fundar í umhverfis- og heilbrigðisráði Reykjavíkur í Hofi, ráðssal Höfðatorgs, Borgartúni 12-14, 7. hæð, í austur hluta hússins.

Fundurinn verður haldinn miðvikudaginn 6. mars 2019 og hefst hann stundvíslega kl. **13:00**.

Dagskrá fundarins og gögn vegna hans verða aðgengileg seinna í dag á síðu ráðsins inni á ykkar svæði á fundur.reykjavik.is (Saltfisknum).

Varafulltrúar athugið að mæta aðeins ef nefndarmaður hefur beðið ykkur að mæta í þeirra stað.

Bestu kveðjur,
Sigurjóna Guðnadóttir

Reglur um trúnað í tölvupóstsamskiptum: <http://www.reykjavik.is/trunadur>

Leiddu hugann að umhverfinu áður en þú prentar út þennan tölvupóst. Prentaðu á báðar hliðar í svarthvítu ef nauðsyn krefur.

Reykjavíkurborg
Líf Magneudóttir, formaður umhverfis- og
heilbrigðisráðs
Ráðhúsinu
101 Reykjavík

ÁTVINNUVEGA- OG
NÝSKÖPUNARRÁÐUNEYTIÐ

Skúlagötu 4 101 Reykjavík
sími: 545 9700 postur@anr.is
anr.is

Reykjavík 12. febrúar 2019
Tilv.: ANR18120201/12.08

Hinn 18. desember sl. barst ráðuneytinu meðfylgjandi erindi frá Samtökum iðnaðarins, Samtökum verslunar og þjónustu, Samtökum atvinnulífsins, Samtökum fyrirtækja í sjávarútvegi og Samtökum ferðaþjónustunnar vegna fyrirhugaðrar birtingar heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur á niðurstöðum í matvæla-, mengunarvarnar og hollustuháttaeftirliti. Í erindinu kemur fram að á fundi aðildarsamtaka Samtaka atvinnulífsins, þriðjudaginn 11. desember 2018, hafi komið fram að heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur hygðist birta opinberlega niðurstöður, meðal annars úr matvælaeftirliti, og frammistöðuflokkun heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur á eftirlitsþegum.

Ráðuneytinu er kunnugt um að ýmsir aðilar hafi fundað vegna málsins síðustu vikur og hefur ráðuneytið fundað með fulltrúum Samtaka iðnaðarins, Samtaka verslunar og þjónustu og Samtaka atvinnulífsins, fulltrúum Matvælastofnunar og formanni umhverfis- og heilbrigðisráðs Reykjavíkur vegna málsins. Hinn 2. febrúar sl. barst ráðuneytinu ábending þess efnis að heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur hafi nú þegar hafið birtingu á niðurstöðum úr matvælaeftirliti og frammistöðuflokkun heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur á heimasíðu.

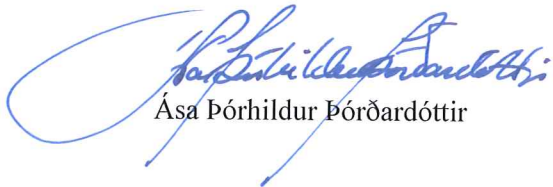
Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra fer með yfirstjórn mála samkvæmt lögum nr. 93/1995, um matvæli, með síðari breytingum, og er Matvælastofnun ráðherra til ráðgjafar. Samkvæmt 1. mgr. 22. gr. laganna hefur heilbrigðisnefnd undir yfirumsjón Matvælastofnunar opinbert eftirlit með framleiðslu og dreifingu matvæla en Matvælastofnun hefur þó opinbert eftirlit með matvælum sem að falla undir 6. gr. laganna.

Með ákvæðum laga nr. 33/2018, sem m.a. breyttu lögum nr. 93/1995, um matvæli, er meðal annars fjallað um flokkun fyrirtækja eftir frammistöðu þeirra samkvæmt niðurstöðum úr eftirliti og birtingu þeirra upplýsinga. Lögin tóku gildi 1. janúar 2019, nema ákvæði a-liðar 2. gr. laganna sem öðlast gildi 1. janúar 2021. Í greinargerð með frumvarpi því sem síðar varð að lögum nr. 33/2018 kemur fram að óraunhæft þyki að hefja birtingu frammistöðuflokkunar fyrr en að nokkrum tíma liðnum, meðal annars með vísan til þess að samræma þurfi betur matvælaeftirlit og byggja þurfi upp gagnabanka um frammistöðu einstakra fyrirtækja sem er grundvöllur þess að unnt sé með réttu að birta niðurstöður flokkunar. Lög þessi voru samþykkt í apríl 2018. Matvælastofnun hefur unnið að innleiðingu laganna og undirbúningi samræmdrar frammistöðuflokkunnar síðustu mánuði. Stofnunin sendi bréf til heilbrigðiseftirlitssvæða í maí 2018 vegna málsins og innleiðingaráætlun var send út seint á síðasta ári.

Í ljósi alls framangreinds óskar ráðuneytið eftir upplýsingum um þann grundvöll sem heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur hefur hafið birtingu frammistöðuflokkunar á heimasíðu sinni. Þá er

óskað eftir upplýsingum um hvernig sú framkvæmd er talin samræmast lögum nr. 33/2018. Þess er vinsamlega óskað að svör verði send ráðuneytinu eigi síðar en þriðjudaginn 19. febrúar nk.

Fyrir hönd sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra

Ása Þórhildur Þórðardóttir

Linda Fanney Valgeirsdóttir

Samtök fyrirtækja
í sjávarútvegi

Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið
b.t. Kristjáns Þórs Júlíussonar, ráðherra
Skúlagötu 4,
101 Reykjavík

Reykjavík, 18. desember 2018

**Efni: Fyrirhuguð birting Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur á niðurstöðum matvæla-,
mengunarvarnar- og hollustuháttaeftirlits**

Á fundi aðildarsamtaka Samtaka atvinnulífsins með fulltrúum Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur (HER) þriðjudaginn 11. desember sl. kom fram að HER hyggst birta opinberlega niðurstöður úr matvæla-, hollustuhátta- og mengunarvarnaeftirliti á heimasíðu sinni og þá frammistöðuflokkun HER á eftirlitsþegum. Hyggst HER birta eftirlitsskýrslur í heild auk frammistöðuflokkunar fyrirtækja á skalanum 0 til 5. Samtök atvinnulífsins og undirsamtök þeirra mótmæla umræddri fyrirætlan enda skortir HER lagaheimild til slíkrar birtingar. Ennfremur er grundvallaratriði að birting með þessum hætti sé samræmd á milli eftirlitssvæða og -aðila og að aðdragandi slíkrar birtingar sé nægur.

Þann 26. apríl sl. samþykkti Alþingi breytingar á lögum um matvæli nr. 93/1995, sbr. lög nr. 33/2018. Með breytingunum er gert ráð fyrir að eftirlitsaðilar flokki fyrirtæki eftir frammistöðu úr eftirliti. Er ennfremur sú krafa gerð, sbr. 9. mgr. 22. gr. laganna, að heilbrigðisnefndir sveitarfélaga skrái og birti upplýsingar um matvælaeftirlit með sama hætti og Matvælastofnun. Umræddar breytingar taka gildi 1. janúar 2019.

Um birtingu á niðurstöðum matvælaeftirlits gildir 28. gr. a laganna og var með lögum nr. 33/2018 gerðar m.a. breytingar á 3. mgr. ákvæðisins. Felur breytingin í sér að eftirlitsaðilar birti opinberlega upplýsingar um frammistöðuflokkun eftirlitsþega. Undanfari slíkrar birtingar er setning reglugerðar ráðherra þar sem kveðið er á um með hvaða hætti frammistöðuflokkun skuli birt. Er ráðherra þannig falið að ákveða með hvaða hætti eftirlitsaðilar, þar á meðal HER, birti umrædda frammistöðuflokkun og þá hvort eftirlitsskýrslur skuli birtar.

Í athugasemdum við ákvæðið í greinargerð með breytingarlögunum kemur fram að ráðherra eigi að hafa svigrúm til að ákveða, með reglugerð, með hvaða hætti upplýsingar úr frammistöðuflokkun skyldu birtar. Sú reglugerð hefur ekki verið sett. Ennfremur kemur fram að flokkunarskylda skv. b- lið 1. gr. frumvarpsins taki gildi um leið og lögin hafa verið samþykkt en að óraunhæft sé að hefja birtingu fyrr en að nokkrum tíma liðnum. Miðað sé við 1. janúar 2021.

Matvælastofnun hefur nú þegar hafið samræmingu á skráningu og birtingu upplýsinga um matvælaeftirlit og hefur sent öllum heilbrigðiseftirlitum drög að innleiðingaráætlun. Er þar m.a. verið að innleiða breytingar sem tryggja eiga samræmi við skráningar á frammistöðumati og utanumhaldi um frammistöðuflokkun. Í umræddri innleiðingaráætlun er miðað við að birting á frammistöðuflokkun fari fram í fyrsta lagi 1. janúar 2021.

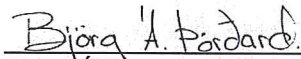
Ljóst er fyrirhuguð birting HER á eftirlitsskýrslum og frammistöðu fyrirtækja úr matvælaeftirliti byggir ekki á innleiðingaráætlun Matvælastofnunar.

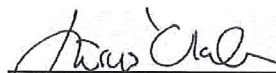

Ennfremur virðist HER ætla að birta umrædda frammistöðuflokkun án þess að ráðherra hafi sett reglugerð um form slíkrar birtingar, eins og lögin gera ráð fyrir. Að lokum virðist HER ætla að birta umrædda frammistöðuflokkun áður en áðurnefnt lagaákvæði um birtingu slíkra upplýsinga, þ.e. a-liður 2. gr. laga nr. 33/2018, tekur gildi og þar með er sá aðlögunarfrestur löggjafans að vettugi virtur.

Samtökin óska eftir fundi með ráðherra um framangreinda fyrirætlan HER um birtingu niðurstaðna úr m.a. matvælaeftirliti. Óskað er skjótra viðbragða enda má ætla að umrædd birting hefjist á næstu dögum.

Virðingarfyllst,

Björg Ásta Þórðardóttir,
lögfræðingur SI

Lárus M. K. Ólafsson,
lögfræðingur SVP

Guðbergur Rúnarsson,
verkfræðingur SFS

Pétur Reimarsson,
samkeppnishæfnisvið SA

Gunnar Valur Sveinsson
verkefnastjóri SAF

Samtök fyrirtækja
í sjávarútvegi

Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið
b.t. Kristjáns Þórs Júlíussonar, ráðherra
Skúlagötu 4,
101 Reykjavík

Reykjavík, 18. desember 2018

**Efni: Fyrirhuguð birting Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur á niðurstöðum matvæla-,
mengunarvarnar- og hollustuháttaeftirlits**

Á fundi aðildarsamtaka Samtaka atvinnulífsins með fulltrúum Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur (HER) þriðjudaginn 11. desember sl. kom fram að HER hyggst birta opinberlega niðurstöður úr matvæla-, hollustuhátta- og mengunarvarnaeftirliti á heimasíðu sinni og þá frammistöðuflokkun HER á eftirlitspegum. Hyggst HER birta eftirlitsskýrslur í heild auk frammistöðuflokkunar fyrirtækja á skalanum 0 til 5. Samtök atvinnulífsins og undirsamtök þeirra mótmæla umræddri fyrirætlan enda skortir HER lagaheimild til slíkrar birtingar. Ennfremur er grundvallaratriði að birting með þessum hætti sé samræmd á milli eftirlitssvæða og -aðila og að aðdragandi slíkrar birtingar sé nægur.

Þann 26. apríl sl. samþykkti Alþingi breytingar á lögum um matvæli nr. 93/1995, sbr. lög nr. 33/2018. Með breytingunum er gert ráð fyrir að eftirlitsaðilar flokki fyrirtæki eftir frammistöðu úr eftirliti. Er ennfremur sú krafa gerð, sbr. 9. mgr. 22. gr. laganna, að heilbrigðisnefndir sveitarfélaga skrái og birti upplýsingar um matvælaeftirlit með sama hætti og Matvælastofnun. Umræddar breytingar taka gildi 1. janúar 2019.

Um birtingu á niðurstöðum matvælaeftirlits gildir 28. gr. a laganna og var með lögum nr. 33/2018 gerðar m.a. breytingar á 3. mgr. ákvæðisins. Felur breytingin í sér að eftirlitsaðilar birti opinberlega upplýsingar um frammistöðuflokkun eftirlitsþega. Undanfari slíkrar birtingar er setning reglugerðar ráðherra þar sem kveðið er á um með hvaða hætti frammistöðuflokkun skuli birt. Er ráðherra þannig falið að ákveða með hvaða hætti eftirlitsaðilar, þar á meðal HER, birti umrædda frammistöðuflokkun og þá hvort eftirlitsskýrslur skuli birtar.

Í athugasemdum við ákvæðið í greinargerð með breytingarlögum kemur fram að ráðherra eigi að hafa svigrúm til að ákveða, með reglugerð, með hvaða hætti upplýsingar úr frammistöðuflokkun skyldu birtar. Sú reglugerð hefur ekki verið sett. Ennfremur kemur fram að flokkunarskylda skv. b- lið 1. gr. frumvarpsins taki gildi um leið og löggin hafa verið samþykkt en að óraunhæft sé að hefja birtingu fyrr en að nokkrum tíma liðnum. Miðað sé við 1. janúar 2021.

Matvælastofnun hefur nú þegar hafið samræmingu á skráningu og birtingu upplýsinga um matvælaeftirlit og hefur sent öllum heilbrigðiseftirlitum drög að innleiðingaráætlun. Er þar m.a. verið að innleiða breytingar sem tryggja eiga samræmi við skráningar á frammistöðumati og utanumhaldi um frammistöðuflokkun. Í umræddri innleiðingaráætlun er miðað við að birting á frammistöðuflokkun fari fram í fyrsta lagi 1. janúar 2021.

Ljóst er fyrirhuguð birting HER á eftirlitsskýrslum og frammistöðu fyrirtækja úr matvælaeftirliti byggir ekki á innleiðingaráætlun Matvælastofnunar.

Ennfremur virðist HER ætla að birta umrædda frammistöðuflokkun án þess að ráðherra hafi sett reglugerð um form slíkrar birtingar, eins og lögin gera ráð fyrir. Að lokum virðist HER ætla að birta umrædda frammistöðuflokkun áður en áður nefnt lagaákvæði um birtingu slíkra upplýsinga, þ.e. a-liður 2. gr. laga nr. 33/2018, tekur gildi og þar með er sá aðlögunarfrestur löggjafans að vettugi virtur.

Samtökin óska eftir fundi með ráðherra um framangreinda fyrirætlan HER um birtingu niðurstaðna úr m.a. matvælaeftirliti. Óskað er skjótra viðbragða enda má ætla að umrædd birting hefjist á næstu dögum.

Virðingarfyllt,

Björg Ásta Þórðardóttir,
lögfræðingur SI

Lárus M. K. Ólafsson,
lögfræðingur SVP

Guðbergur Rúnarsson,
verkfræðingur SFS

Pétur Reimarsson,
samkeppnishæfnisvið SA

Gunnar Valur Sveinsson,
verkefnastjóri SAF

Samtök fyrirtækja
í sjávarútvegi

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið
b.t. Guðmunds Inga Guðbrandssonar, ráðherra
Skuggasundi 1,
101 Reykjavík

Reykjavík, 18. desember 2018

**Efni: Fyrirhuguð birting Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur á niðurstöðum matvæla-,
mengunarvarnar- og hollustuháttaeftirlits**

Á fundi aðildarsamtaka Samtaka atvinnulífsins með fulltrúum Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur (HER) þriðjudaginn 11. desember sl. kom fram að HER hyggst birta opinberlega niðurstöður úr matvæla-, hollustuhátta- og mengunarvarnareftirliti á heimasíðu sinni og þá frammistöðuflokkun HER á eftirlitspegum. Hyggst HER birta eftirlitsskýrslur í heild auk frammistöðuflokkunar fyrirtækja á skalanum 0 til 5. Samtök atvinnulífsins og undirsamtök þeirra mótmæla umræddri fyrirætlan enda skortir HER lagaheimild til slíkrar birtingar. Ennfremur er grundvallaratriði að birting með þessum hætti sé samræmd á milli eftirlitssvæða og -aðila og að aðragandi slíkrar birtingar sé nægur.

Samkvæmt 54. gr. laga nr. 7/1998 skal eftirlit vera með atvinnurekstri sem tekur til athugunar á öllum þáttum umhverfisáhrifa viðkomandi starfsemi sem máli skipta sem og hollustuhátta. Samkvæmt 5. mgr. sama ákvæðis skal eftirlitsaðili taka saman eftirlitsskýrslu og skal skýrslan gerð aðgengileg á vefsvæði eftirlitsaðila, eftir að rekstraraðili hefur fengið tækifæri til að koma að athugasemdum og brugðist hefur verið við þeim. Umrætt ákvæði felur að hluta í sér innleiðingu á 6. mgr. 23. gr. tilskipunar 2010/75/ESB sem kveður á um að eftirlitsskýrslur varðandi atvinnurekstur sem fellur undir viðauka I skuli gerðar aðgengilegar fyrir almenning. Hérlandis er þó gengið lengra enda gert ráð fyrir að eftirlitsskýrslur fleiri fyrirtækja falli undir birtingarskylduna. Hér ber þó að geta að hvergi er getið um að fyrirtæki séu í eftirliti frammistöðuflokkuð og ljóst er að ákveðin málsmeðferð er undanfari umræddrar birtingar.

Umhverfisstofnun hefur um árabil birt eftirlitsskýrslur sínar með eftirlitspegum á heimasíðu stofnunarinnar. Mikil vinna og samtal átti sér stað í aðdraganda þeirrar birtingar þar sem eftirlitsskýrslur, þ.e. efni og form, voru teknar til endurskoðunar og þess gætt að skýrslurnar séu samræmdar og hlutlægar. Í aðdraganda birtingu eftirlitsskýrslna heilbrigðiseftirlita má vænta þess að Umhverfisstofnun samræmi eftirlitsskýrslur staðbundinna eftirlitsstjórnvalda á grundvelli 2. mgr. 51. gr. laga nr. 7/1998 enda hefur Umhverfisstofnun lögbundið samræmingarhlutverk.

Að mati samtakanna er forsenda birtingar eftirlitsskýrslna HER á grundvelli laga nr. 7/1998 að Umhverfisstofnun hafi yfirfarið skýrslur eftirlitanna og þess gætt að þær samræmist skýrslugjöf og birtingu Umhverfisstofnunar. Ennfremur telja Samtökin að engin lagaheimild sé fyrir hendi til að frammistöðuflokka fyrirtæki á grundvelli laga nr. 7/1998 með þeim hætti sem HER hyggst gera.

Samtökin óska eftir fundi ráðherra um framangreinda fyrirætlán HER um birtingu niðurstaðna úr m.a. mengunarvarnar- og hollustuháttaeftirliti. Óskað er skjótra viðbragða enda má ætla að umrædd birting hefjist á næstu dögum.

Virðingarfyllst,

Björg Ásta Þórðardóttir,
lögfræðingur SI

Pétur Reimarsson,
samkeppnishæfnisvið SA

Lárus M. K. Ólafsson,
lögfræðingur SVP

Gunnar Valur Sveinsson
verkefnastjóri SAF

Guðbergur Rúnarsson,
verkfræðingur SFS

Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti
b.t. Ásu Þ. Þórðardóttur
Skúlagötu 4
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 18. febrúar 2019
Tilvísun: 2019020168/3.7

Efni: Upplýsingamiðlun úr opinberu eftirliti hjá Heilbrigðiseftirliti Reykjavíkur.

Formanni heilbrigðisnefndar Reykjavíkur barst bréf atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytis (ANR) dags. 12. febrúar sl. þar sem óskað er upplýsinga um þann grundvöll sem Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur (HER) birtir "frammistöðuflokkun" eins og það er orðað í erindinu, á heimasíðu sinni. Jafnframt er óskað upplýsinga hvernig sú framkvæmd er talin samræmast lögum nr. 33/2018.

Nokkurs misskilnings gætir í erindi ANR. Ekki er um að ræða frammistöðuflokkun á fyrirtækjum sem HER hefur eftirlit með að gera, sbr. lög nr. 33/2018. HER birtir einvörðungu niðurstöður úr reglubundnu heilbrigðiseftirliti með öllum fyrirtækjum sem eru undir eftirliti HER. Eftirlitið nær til laga um hollustuhátta og mengunarvarna, matvælalaga og tóbaksvarnalaga og reglugerða byggða á lögnum.

Ákveðið var að setja niðurstöðurnar fram á einfaldan og aðgengilegan hátt með hag almennings í huga. HER er fullmeðvitað um það sem kemur fram í erindi ANR að þegar ráðherra setur fyrirmæli um frammistöðuflokkun fyrirtækja í ákveðna flokka tekur sú ákvörðun ekki taka gildi fyrr en 1. janúar 2021. Birting HER á niðurstöðum úr heilbrigðiseftirliti á netinu er allt annars eðlis og er ekki sambærilegt við þá frammistöðuflokkun sem um ræðir enda allt aðrar forsendur fyrir birtingunni, sem verða útskýrðir betur hér á eftir. HER er ekki kunnugt um að MAST hafi sett fram leiðbeiningar eða unnið að samræmingu um hvernig birta skal niðurstöður úr eftirlits. MAST birtir niðurstöður úr eftirliti stofnunarinnar á þann hátt sem hentar henni hverju sinni.

Til frekari útskýringa hvers vegna HER birtir niðurstöður úr heilbrigðiseftirliti á netinu þá er það m.a. til að uppfylla lagalega skyldu í kjölfar breytinga á lögum nr. 7/1998 sbr. ákvæði í 54. gr. laganna. Þá birtir HER niðurstöðurnar á einfaldan og skiljanlegan hátt og koma þannig til móts við eitt af mikilvægustu verkefnum HER sem er að stuðla að almannaheill og neytendavernd og að uppfylla nútímakröfur um gagnsæi og upplýsingagjöf til almennings. HER er ekki kunnugt um að yfirstofnanir og/eða fagráðuneyti hafi gefið út sérstök tilmæli eða leiðbeiningar um form birtinga áður en sú krafa var sett inn, eða að hömlur væru á birtingu á niðurstöðum úr matvælaeftirliti. Þess skal sérstaklega getið að leitað var lögfræðialits áður en niðurstöður voru birtar á vef HER. Verkerlar voru unnir og uppfærðir eftir því hvað átti við varðandi skráningar og birtingu gagna. Einnig eru starfandi teymi hjá HER sem fara yfir ákveðna fyrirtækjaflokka til samræmingar eftirlits sem hafa nýst vel inn í þessa vinnu.

Í 1. gr. matvælalaga nr. 93/1995 er tilgreindur tilgangur með lögnum sem er að tryggja öryggi matvæla og skal m.a. ná því fram með opinberu eftirliti, upplýsingamiðlun og neytendavernd. Í 2. gr. reglugerðar nr. 320/2012 um birtingu niðurstöðna vegna eftirlits með matvælum eru skýrar heimildir til að birta niðurstöður þess. Þar kveður á um heimildir eftirlitsaðila sbr. 1. gr. að birta með opinberum hætti niðurstöður úr eftirliti og markmiðið er að stuðla að gagnsæi. Það er einnig kveðið á um neytendavernd og að gefa skuli neytendum kost á upplýstu vali m.t.t. matvæla sem þeir neyta. Í 2. gr. sömu reglugerðar er svo kveðið á um heimildir eftirlitsaðila að birta niðurstöður úr almennu matvælaeftirliti.

Eftirlitsskýrslur úr matvælaeftirliti sem og öðru eftirliti hafa alltaf verið opinber gögn og fram til

Reykjavíkurborg

Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur

Þessa hafa skýrslur verið afhentar þeim sem þess óska. Bent er á að HER reynir eftir því sem hægt er að koma því við að taka alla eftirlitsþætti í fyrirtækjum í einni og sömu eftirlitsferðinni enda eru fyrirtæki undir eftirliti HER flest öll lítil eða meðalstór. Þarna er átt við eftirlit með hollustuháttum, mengunarvörnum, öryggisþáttum, matvælum og tóbaksvörnum eftir því hvað við á. Óeðlilegt væri að klippa út matvælaþátt eftirlits sérstaklega en birta niðurstöður úr öðrum þáttum eins og lög gera ráð fyrir. Engin fyrirtæki undir eftirliti HER hafa komið með mótmæli vegna birtingu niðurstaðna úr eftirliti á netið hingað til og áttar HER sig ekki á erindi SA er þetta varðar, ekki síst þar sem einungis örfá fyrirtæki undir eftirliti HER eru aðilar að samtökunum.

Hægt er að sjá birtingu HER á niðurstöðum eftirlits hér

<https://reykjavik.is/thjonusta/nidurstodur-heilbrigdiseftirlits>. Þetta fyrirkomulag er í líkingu við kerfi sem notað er í Bretlandi, Danmörku og víðar, auk þess að vera til samræmis við það sem almenningur á Íslandi þekkir s.s. kerfi vegna birtinga veðuruþplýsinga, loftgæða, viðvarana í viðbragðsáætlunum o.fl. Formið var metið af sérfræðingum HER í samstarfi við vefteymi Reykjavíkurborgar og fyrirtækið REON og er sérstaklega horft til þess hvernig nútíma upplýsingar séu sem gagnsæjastar og gagnlegastar fyrir allan almenning. Bent er sérstaklega á að almenningur á misjafnlega gott með að tileinka sér upplýsingar á eingöngu rituðu máli og alls staðar þar sem hægt er að koma því við er eðlilegt að leitast við að hafa; liti, tjákn, texta og tölur/einkunn. Þeir sem síðan hafa sérstakan áhuga á að lesa eftirlitsskýrslur geta að sjálfsögðu eftir sem áður fengið þær sendar að loknum andmælarétti. Frestur til andmæla eða athugasemda er hálfur mánuður eftir að eftirlitsskýrsla er send til viðkomandi fyrirtækis ásamt samandregnum niðurstöðum eins og verið hefur. Birting niðurstaðna á netið er gerð að fresti loknum og að teknu tilliti til mögulegra andmæla eða úrbóta sem mögulega hafa verið gerðar.

HER vill ítreka það sem áður hefur komið fram hér að ofan að sífellt eru gerðar meiri kröfur til gagnsæis og að almenningur hafi aðgang að upplýsingum. Nægir þar að nefna upplýsingalög og lög um upplýsingarétt um umhverfismál. Í þessum lögum er kveðið á um gagnsæi í stjórnsýslu m.a. í þeim tilgangi að tryggja rétt almennings til upplýsinga, aðhalds fjölmiðla og almennings á stjórnvöldum svo eitthvað sé nefnt. Það skýtur því skökku við að hagsmunasamtök og opinberir aðilar sé mótfallnir birtingu upplýsinga sem augljóslega eru ætlaðar til að stuðla að almannaheill og eru eðli máls samkvæmt opinber gögn.

Stutt er síðan HER hóf að birta niðurstöður heilbrigðiseftirlits á netinu og því ekki komin mikil reynsla á fyrirkomulagið. Þau viðbrögð sem HER hefur fengið frá eftirlitsþegum og almenningi eru einungis jákvæð.

HER er hér eftir sem áður tilbúið í samráð og samstarfs við ANR ef áhugi er fyrir hendi. Það er von Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur að atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið skoði þessi mál af opnum hug með heill almennings að leiðarljósi, krafna um ríka upplýsingagjöf og tilgang Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur með birtingunni.

Virðingarfyllt
f.h. Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur

Árný Sigurðardóttir
frankvæmdastjóri

Umhverfisstofnun
b.t. Sigrúnar Ágústsdóttur, sviðsstjóra
Suðurlandsbraut 24
108 REYKJAVÍK

Reykjavík, 5. febrúar 2019
Tilvísun: 2019020007/3.0

Efni: Birting gagna á heimasíðu Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur.

Vísað er til erindis Umhverfisstofnunar dags. 21. janúar 2019 sem barst Heilbrigðiseftirliti Reykjavíkur (HER) þann 31. janúar sl. Í erindinu er vísað til bréfs umhverfis- og auðlindaráðuneytisins dags. 20. desember 2018 er varðar bréf Samtaka atvinnulífsins (SA) til ráðuneytisins dags. 18. desember 2018 varðandi birtingu á niðurstöðum úr matvæla-, mengunar- og hollustuháttaeftirliti HER á heimasíðu eftirlitsins. Ráðuneytið felur jafnframt Umhverfisstofnun að skoða málið og eftir atvikum leiðbeina heilbrigðiseftirlitum/-nefndum í landinu um mögulega birtingu á niðurstöðum eftirlits sbr. ákvæði 5. mgr., 54. gr. laga nr. 7/1998. Upphaf málsins virðist aðallega vera tengt áhyggjum SA af birtingu niðurstaðna úr matvælaeftirliti og bendir HER á heimild í matvælaöggjöf sbr. ákvæði 2. gr. reglugerðar nr. 320/2012. Eftirlitsskýrslur úr matvælaeftirliti hafa alltaf verið opinber gögn og á það skal bent að HER reynir eftir því sem hægt er að koma því við að taka alla þrjá eftirlitshætti í fyrirtækjum í einu og sama eftirlitinu enda fyrirtæki undir eftirliti HER flest öll lítil eða meðalstór. Óeðlilegt væri að klippa út matvælaþátt eftirlits sérstaklega. Engin fyrirtæki undir eftirliti HER hafa komið með mótmæli vegna birtingu niðurstaðna úr eftirliti á netið hingað til og áttar HER sig ekki á erindi SA er þetta varðar, ekki síst þar sem einungis örfá fyrirtæki undir eftirliti HER eru aðilar að samtökunum.

Í erindi Umhverfisstofnunar eru spurt hvernig HER ætli að birta "fyrirhugaðar" niðurstöður úr eftirliti. Svarið er að niðurstöður eftirlits eru þegar komnar á netið er varðar reglubundið eftirlit í starfsleyfis skyldum fyrirtækjum í Reykjavík. Birtingin hófst í lok desember og hægt er að sjá fyrirkomulagið hér <https://reykjavik.is/thjonusta/nidurstodur-heilbrigdiseftirlits>. Þetta fyrirkomulag er í líkingu við kerfi sem notað er í Bretlandi, Danmörku og víðar, auk þess að vera til samræmis við það sem almenningur á Íslandi þekkir s.s. kerfi vegna birtinga veðurupplýsinga, loftgæða, viðvarana í viðbragðsáætlunum o.fl. Formið var metið af sérfræðingum HER í samstarfi við vefteymi Reykjavíkurborgar og fyrirtækið REON hvernig nútíma upplýsingar séu sem gagnsæjastar og gagnlegastar fyrir allan almenning. Bent er sérstaklega á að almenningur á misjafnlega gott með að tileinka sér upplýsingar á eingöngu rituðu máli og alls staðar þar sem hægt er að koma því við er eðlilegt að leitast við að hafa; liti, tákni, texta og tölur/einkunn. Þeir sem síðan hafa sérstakan áhuga á að lesa eftirlitsskýrslur geta að sjálfsögðu eftir sem áður fengið þær sendar að loknum andmælarétti. Frestur til andmæla er 1/2 mánuður eftir að eftirlitsskýrsla er send til viðkomandi fyrirtækis ásamt samandregnum niðurstöðum eins og verið hefur. Birting niðurstaðna á netið er gerð að fresti loknum.

Birtingin er gerð í kjölfar kröfu sbr. áður nefnda grein í lögum nr. 7/1998. HER er ekki kunnugt um að yfirstofnanir og/eða fagráðuneyti hafi gefið út sérstök tilmæli eða leiðbeiningar um form birtinga áður en sú krafa var sett inn, eða að hömlur væru á birtingu. Þess skal sérstaklega getið að leitað var lögfræðiálit áður en birting var gerð. Verkferlar voru unnir eða uppfærðir eftir því hvað átti við varðandi skráningar og birtingu gagna. Einnig eru starfandi teymi hjá HER sem fara yfir ákveðna fyrirtækjaflokka til samræmingar eftirlits sem hafa nýst vel inn í þessa vinnu.

Tekið skal fram að ef Umhverfisstofnun hefur hugsað sér að fara í samræmingarvinnu vegna birtingu gagna á netinu er HER nú sem áður tilbúið að leggja sitt að mörkum. HER hefur áður lagt fram mikilvæg gögn fram til samræmingar eftirlits í landinu s.s. fjölmarga verkferla. Einnig skal tekið

fram að HER samræmdi sínar eftirlitsskýrslur m.t.t. skýringa sem Umhverfisstofnun kom með varðandi frávik og ábendingar á sínum tíma, þó að það verk virðist ekki hafa klárast gagnvart Matvælastofnun eins og óskað eftir af heilbrigðiseftirlitunum í landinu. Ef verkefni um birtingu gagna á netið getur nýst inn í slíka vinnu er það mjög jákvætt og mun spara ótal vinnustundir hjá samræmingaraðilum. Rétt er að geta þess að almenn ánægja er með þetta kerfi bæði hvað varðar fyrirtæki undir eftirliti HER sem og hjá heilbrigðisfulltrúum. Það hefur þegar komið í ljós að verkefnið ýtir undir leiðréttingu og viðbrögð við frávikum og ábendingum hjá eftirlitsskyldum aðilum.

Virðingarfyllt
f.h. Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur

Árný Sigurðardóttir
framkvæmdastjóri

Heilbrigðisnefnd Reykjavíkurborgar
Borgartúni 10-12
105 Reykjavík

Reykjavík 21. janúar 2019
UST201812-183/F.T.
06.03.00

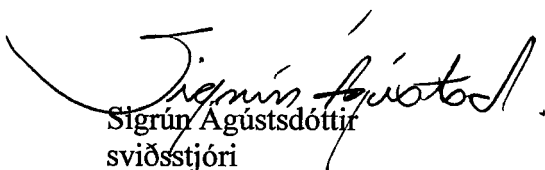
Efni: Beiðni um upplýsingar

Umhverfisstofnun barst bréf dags. 20. desember sl. frá umhverfis- og auðlindaráðuneytinu er varðaði bréf Samtaka atvinulífsins til ráðuneytisins dags. 18. desember sl. Erindið snerist um fyrirhugaða opinbera birtingu Heilbrigðisnefndar Reykjavíkur á niðurstöðum um úr matvæla-, hollustuhátta- og mengunarvarnareftirliti á heimasíðu sinni og frammistöðuflokkun nefndarinnar á fyrirtækjum á skalanum 0 til 5. Að mati samtakanna er ekki lagaheimild fyrir hendi til að frammistöðuflokka fyrirtæki á grundvelli laga um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998, með þeim hætti sem heilbrigðisnefndin hyggst gera.

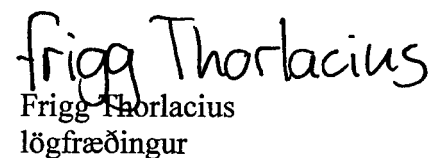
Ráðuneytið fór þess á leit við stofnunina að hún taki til skoðunar fyrirhugaða framkvæmd nefndarinnar við birtingu niðurstaðna úr eftirliti og leiðbeini nefndinni eftir atvikum sem og öðrum heilbrigðisnefndum um mögulegar útfærslur á birtingu á niðurstöðum eftirlits sbr. 5. mgr. 54. gr. laga um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Umhverfisstofnun fer þess á leit við heilbrigðisnefnd Reykjavíkur að nefndin sendi stofnuninni upplýsingar um framkvæmd fyrirhugaðrar birtingar og frammistöðuflokkunar.

Virðingarfyllst

Sigrún Agústsdóttir
sviðsstjóri

Frigg Thorlacius
Frigg Thorlacius
lögfræðingur